

In beroep in belastingzaken (februari 2017)

In beroep gaan

De behandeling van de zaak

In beroep gaan

Hoe stelt u beroep in cassatie in

U stelt beroep in cassatie in door bij de Hoge Raad een beroepschrift in cassatie in te dienen. Dit beroepschrift is een brief waarin u uitlegt waarom u het niet eens bent met de uitspraak van het desbetreffende rechtscollege. Vermeld daarbij zo mogelijk welke rechtsregels of procesregels het rechtscollege onjuist heeft toegepast. Het beroepschrift moet dus de gronden van het beroep bevatten. Het moet zijn ondertekend en van een datering zijn voorzien. Verder moet u een kopie meesturen van de uitspraak waartegen u beroep wilt instellen.

Binnen zes weken een beroepschrift in cassatie indienen

Uw beroepschrift in cassatie is op tijd als het door de Hoge Raad is ontvangen binnen zes weken na de verzending van de uitspraak aan de partijen. De datum van verzending is in de uitspraak vermeld. Uw beroepschrift in cassatie is ook nog op tijd als het binnen zes weken per post is verzonden en binnen zeven weken door de Hoge Raad is ontvangen. Bij bijzondere omstandigheden kan het zijn dat het overschrijden van de termijn van zes weken niet voor uw rekening komt. U moet die bijzondere omstandigheden dan wel aannemelijk maken. Vakantie, drukte e.d. worden niet als bijzondere omstandigheden beschouwd. Is uw beroepschrift te laat ingediend, dan kan de Hoge Raad het beroep in cassatie niet inhoudelijk behandelen (het beroep in cassatie is dan niet-ontvankelijk). Het is verstandig om uw beroepschrift in cassatie aangetekend te versturen. U kunt dan aantonen dat u het beroepschrift op tijd hebt verstuurd. Natuurlijk kunt u het beroepschrift in cassatie ook tijdens kantooruren persoonlijk afgeven bij de Hoge Raad, maar dat moet u dan wel binnen de termijn van zes weken doen. Vraag dan altijd om een schriftelijk bewijs van ontvangst. Als u niet binnen enkele weken nadat u beroep hebt ingesteld een ontvangstbevestiging hebt gekregen, is het verstandig bij de Hoge Raad te informeren.

Let op: U kunt uw beroepschrift in cassatie ook per fax verzenden. Het is dan alleen op tijd als het door de Hoge Raad is ontvangen binnen zes weken na de verzending van de uitspraak aan de partijen. Het is niet mogelijk uw beroepschrift in cassatie per e-mail te verzenden.

U hebt meer tijd nodig

Het kan zijn dat u aan de termijn van zes weken niet genoeg hebt voor het opstellen van een volledig beroepschrift, bijvoorbeeld omdat u nog advies wilt inwinnen. Om uw recht op beroep in cassatie niet te verspelen moet u dan toch binnen zes weken een „pro forma“ beroepschrift in cassatie indienen. Dat is een brief waarin nog niet de gronden voor uw beroep in cassatie staan, maar waarin u wel alvast meldt dat u beroep in cassatie instelt. U voegt daarbij een kopie van de uitspraak waartegen u beroep wilt instellen en vraagt daarbij om uitstel voor het geven van een aanvulling. Van de griffier van de Hoge Raad krijgt u dan bericht over een nadere termijn voor het insturen van een aanvulling. Die termijn bedraagt zes weken na de dagtekening van dat bericht. De Hoge Raad geeft geen verdere verlenging van de termijn voor het insturen van de aanvulling; als u de aanvulling te laat inzendt, kan het beroep in cassatie niet-ontvankelijk worden verklaard (dat betekent dat de Hoge Raad het beroep in cassatie niet inhoudelijk behandelt).

Motivering beroep in cassatie tegen een mondelinge uitspraak

Als u beroep in cassatie instelt tegen een mondelinge uitspraak, geldt een enigszins afwijkende regeling. Het rechtscollege dat de mondelinge uitspraak heeft gedaan moet die uitspraak dan vervangen door een schriftelijke uitspraak. Met het motiveren van uw beroep in cassatie kunt u wachten totdat u die schriftelijke uitspraak hebt ontvangen. U hebt dan tot zes weken na de dag van toezending van die schriftelijke uitspraak de gelegenheid de gronden van uw beroep te verstreken of aan te vullen. De cassatieprocedure is anders dan de procedure bij de rechtbank en het hof. De rechtbank en het hof onderzoeken en beoordelen alle aspecten van een zaak en stellen de feiten in die zaak vast.

De Hoge Raad kijkt een zaak slechts op specifieke aspecten: hij beoordeelt of het hof (soms de rechtbank) het recht juist heeft uitgelegd en toegepast en of de uitspraak voldoende en begrijpelijk is gemotiveerd. Daarbij moet de Hoge Raad uitgaan van de feiten zoals deze door het hof (in sommige gevallen de rechtbank) zijn vastgesteld.

Griffierecht

Ook voor de procedure bij de Hoge Raad wordt griffierecht geheven. Als de Hoge Raad u geheel of gedeeltelijk in het gelijk stelt, krijgt u het griffierecht terug van de andere partij. De bedragen van het griffierecht worden regelmatig gewijzigd. Voor meer informatie omtrent het griffierecht en de hoogte van de bedragen kunt u contact opnemen met de fiscale griffie via het algemene telefoonnummer van de Hoge Raad, vermeld onderaan deze brochure. Voor bestuursorganen die beroep in cassatie instellen geldt een afwijkende regeling.

Let op: De griffier stuurt u een nota voor het griffierecht. Een nota waarin een termijn wordt genoemd, moet u op tijd voldoen. De termijn bedraagt vier weken. Het griffierecht moet binnen de genoemde termijn op de door de griffier genoemde bankrekening zijn bijgeschreven. Houd er rekening mee dat met de overschrijving soms wel twee weken gemoeid kunnen zijn. Als het griffierecht niet binnen de termijn is ontvangen, wordt het beroep in cassatie over het algemeen niet-ontvankelijk verklaard. Betaal de nota dus per omgaande.

Wanneer u van mening bent dat u het verschuldigde griffierecht niet kunt betalen, dan kunt u een beroep doen op 'betalingsonmacht'. Daarvoor gelden strenge criteria: het netto-inkomen van u en uw eventuele fiscale partner is lager dan 90% van een bijstandsuitkering van een alleenstaande en u hebt beiden geen vermogen waaruit u het griffierecht kunt betalen. Als u aan deze criteria voldoet, dan meldt u dit zo snel als mogelijk aan de Hoge Raad, bij voorkeur al bij de indiening van het beroepschrift in cassatie. Daarbij vermeldt u zowel van u als van uw eventuele fiscale partner:

- de volledige naam en voornaam (of voornamen)
- de geboortedatum
- de adresgegevens
- het burgerservicenummer, en
- de samenstelling van uw huishouding.

De Hoge Raad kan deze gegevens gebruiken om informatie op te vragen bij de Raad voor Rechtsbijstand.

Zaken voegen

Als u tegen meer dan één uitspraak beroep in cassatie wilt instellen, kunt u dat doen in één beroepschrift in cassatie. Dat voegen van zaken heeft zin, als de zaken samenhangen. Is dat laatste het geval, dan betaalt u maar eenmaal griffierecht.

Zelf procederen of iemand machtigen

In de belastingprocedure kunt u in beginsel zelf optreden en uw eigen zaak behartigen. U bent dus niet verplicht om een belastingadviseur, een advocaat of een andere deskundige in te schakelen. Alleen als u bij de Hoge Raad in uw zaak een mondelinge of schriftelijke toelichting wilt laten geven (zie hierna onder "De behandeling van de zaak"), bent u wel verplicht een advocaat in te schakelen. Als u wel iemand machtigt om namens u beroep in cassatie in te stellen, moet deze

gemachtigde een schriftelijke machtiging meesturen of een verklaring dat u met het beroep in cassatie instemt. Is de gemachtigde een advocaat dan hoeft geen machtiging of verklaring te worden meegestuurd.

De kosten van een belastingadviseur, een advocaat of een andere deskundige komen in beginsel voor uw eigen rekening. Als u een advocaat inschakelt en de kosten daarvan niet (helemaal) kunt betalen, kunt u soms een advocaat toegevoegd krijgen. U betaalt dan wel een eigen bijdrage. Hoe hoog die bijdrage is, hangt af van uw inkomen en uw vermogen. Meer informatie omtrent „rechtsbijstand“ en „inkomensgrenzen en eigen bijdragen ter zake gefinancierde rechtsbijstand“ is te vinden op de website van de Raad voor Rechtsbijstand: www.rvr.org

Woonplaats kiezen als u in het buitenland woont

Als u niet in Nederland woont of geen vaste woonplaats heeft, moet u in het beroepschrift in cassatie een woonplaats kiezen bij iemand in Nederland. Naar dat adres kan de Hoge Raad dan de stukken zenden. Als u geen woonplaats in Nederland kiest, is het risico dat stukken u niet of te laat bereiken voor uw rekening.

De behandeling van de zaak

Inleiding

De procedure bij de Hoge Raad wordt gevoerd door het indienen van stukken. Het is mogelijk in uw zaak een mondelinge toelichting te laten geven door een advocaat, maar dit komt in de praktijk niet veel voor (zie hierna onder “Mondelinge of schriftelijke toelichting”). Er gelden vaste termijnen voor het indienen van stukken. Die termijnen worden door de Hoge Raad over het algemeen niet verlengd; van te laat ingediende stukken neemt de Hoge Raad geen kennis.

Het verweerschrift

De griffier zendt een kopie van het beroepschrift in cassatie naar de andere partij. Deze partij kan, als hij dat wil, binnen acht weken reageren op het beroepschrift in cassatie. Die reactie wordt een verweerschrift genoemd. U kunt dus een verweerschrift indienen als het bestuursorgaan (de rijksbelastingdienst, de gemeente, e.d.) beroep in cassatie heeft ingesteld tegen een uitspraak waarbij u geheel of gedeeltelijk in het gelijk bent gesteld. Een gemachtigde die namens u een verweerschrift indient moet een schriftelijke machtiging meesturen of een verklaring dat u met het verweer instemt. Is de gemachtigde een advocaat dan is dit niet nodig.

Als u een verweerschrift indient en niet in Nederland woont of geen vaste woonplaats hebt, moet u in het verweerschrift een woonplaats kiezen bij iemand in Nederland. Naar dat adres kan de Hoge Raad dan de stukken zenden. Als u geen woonplaats in Nederland kiest, is het risico dat stukken u niet of te laat bereiken voor uw rekening.

Conclusies van repliek en dupliek

De griffier zendt een kopie van een op tijd ingediend verweerschrift naar de partij die beroep in cassatie heeft ingesteld. Deze partij kan, als hij dat wil, binnen vier weken reageren op het verweerschrift (behalve als hij in de zaak een pleidooi wil laten houden of schriftelijk wil laten toelichten door een advocaat; zie hierna). Die reactie wordt een conclusie van repliek genoemd. De griffier zendt een kopie van een op tijd ingediende conclusie van repliek naar de andere partij. Deze partij kan, als hij dat wil, binnen vier weken reageren op die conclusie. Die reactie wordt een conclusie van dupliek genoemd.

Mondelinge of schriftelijke toelichting

Degene die beroep in cassatie instelt kan verzoeken om de zaak te laten toelichten door een advocaat. De toelichting kan door een advocaat mondeling worden gegeven (pleidooi). De advocaat kan in plaats van de zaak mondeling toe te lichten een schriftelijke toelichting overleggen of toezenden. Aan de toezending van een schriftelijke toelichting geeft de Hoge Raad de voorkeur. Door degene die beroep in cassatie instelt kan het verzoek om toelichting door een advocaat worden gedaan in het beroepschrift. Hij kan dat verzoek ook nog doen binnen twee weken nadat een kopie van het verweerschrift aan hem is toegezonden. Als hij zo'n verzoek heeft gedaan, kan hij geen conclusie van repliek indienen. Hij kan dan op het verweerschrift reageren in de toelichting die zijn advocaat zal geven. De andere partij kan enkel in het verweerschrift

verzoeken om de zaak te laten toelichten door een advocaat. De Hoge Raad wijst te laat ingediende verzoeken om een mondelinge of schriftelijke toelichting af.

Als één van de partijen heeft verzocht om de zaak te laten toelichten door een advocaat, krijgt ook de andere partij de gelegenheid daartoe. Hij is echter niet verplicht van die mogelijkheid gebruik te maken.

Voor het toezenden van een schriftelijke toelichting stelt de griffier een termijn van vier weken. Voor het op een zitting mondeling toelichten of overleggen van een schriftelijke toelichting stelt de Hoge Raad een datum vast op een termijn die vergelijkbaar is met die voor een schriftelijke toelichting. De griffier deelt vervolgens die datum mee aan beide partijen.

De hiervoor genoemde termijnen voor een mondelinge of schriftelijke toelichting worden door de Hoge Raad over het algemeen niet verlengd; van een te laat ingediende toelichting neemt de Hoge Raad geen kennis.

Incidenteel beroep in cassatie

Als beide partijen binnen de termijn beroep in cassatie instellen, geldt voor beide beroepen de procedure zoals hiervóór beschreven. Als slechts één van de partijen binnen de termijn beroep in cassatie heeft ingesteld, kan de andere partij, als hij dat wil, bij het verweerschrift alsnog beroep in cassatie instellen. Dat wordt een incidenteel beroep in cassatie genoemd.

Het instellen van incidenteel beroep in cassatie kan bijvoorbeeld nuttig zijn als het vorige rechtscollege één of meer van uw stellingen heeft verworpen, maar u op een andere grond geheel of gedeeltelijk in het gelijk heeft gesteld. Het incidentele beroep in cassatie moet u dan richten tegen die onderdelen van de bestreden uitspraak waarin uw stellingen zijn verworpen.

Als u incidenteel beroep in cassatie instelt, moet u dat in het verweerschrift duidelijk aangeven. U kunt ook binnen de gestelde termijn van acht weken tegelijk met het verweerschrift of na de indiening van het verweerschrift een afzonderlijke brief aan de Hoge Raad toezenden, waarin u incidenteel beroep in cassatie instelt. Aan een afzonderlijke brief geeft de Hoge Raad de voorkeur. Indien het incidentele beroep in cassatie niet is voorzien van een motivering, stelt de griffier eenmaal een termijn van zes weken voor het toezenden van die motivering.

De griffier zendt een kopie van een op tijd ingediend geschrift waarbij incidenteel beroep in cassatie is ingesteld naar de andere partij. Deze partij kan, als hij dat wil, binnen vier weken schriftelijk daarop reageren.

De griffier zendt een kopie van een op tijd ingediende schriftelijke reactie op het incidentele beroepschrift naar de partij die incidenteel beroep in cassatie heeft ingesteld. Deze partij kan daarop, als hij dat wil, binnen vier weken reageren. Die reactie wordt een conclusie van repliek genoemd. De griffier zendt een kopie van een op tijd ingediende conclusie van repliek naar de andere partij. Deze partij kan, als hij dat wil, binnen vier weken reageren op die conclusie. Die reactie wordt een conclusie van dupliek genoemd.

De conclusie van het parket

In sommige zaken geeft de procureur-generaal bij de Hoge Raad of één van de advocaten-generaal een onpartijdig advies aan de Hoge Raad. Dit advies wordt een conclusie genoemd. De partijen krijgen een kopie van de conclusie toegezonden. Zij kunnen daarop binnen een termijn van twee weken reageren.

Versnelde behandeling

Is een zaak spoedeisend, dan kan de Hoge Raad bepalen dat de zaak versneld zal worden behandeld. Beide partijen kunnen om een versnelde behandeling vragen. Als de Hoge Raad het verzoek inwilligt, kunnen kortere termijnen worden gesteld voor het betalen van griffierecht en het inzenden van stukken.

De uitspraak van de Hoge Raad

De beslissing van de Hoge Raad wordt in het openbaar uitgesproken. De partijen krijgen daarvan bericht. Direct na de uitspraak in het openbaar zendt de griffier afschriften van de uitspraak (het arrest) van de Hoge Raad aan de partijen. U hoeft dus niet voor het aanhoren of het ontvangen van de uitspraak naar de Hoge Raad te komen.

Vergoeding van proceskosten

In het beroepschrift of in het verweerschrift kunt u de Hoge Raad verzoeken de andere partij te veroordelen in de kosten die u voor de procedure hebt moeten maken. Het gaat daarbij niet om een volledige vergoeding van de proceskosten, maar om een tegemoetkoming in een aantal kosten, zoals de kosten van beroepsmatig verleende rechtshulp. Als u in het ongelijk wordt gesteld, krijgt u in het algemeen geen proceskosten vergoed.

Als u beroep in cassatie hebt ingesteld en dit vervolgens hebt ingetrokken omdat het bestuursorgaan (de rijksbelastingdienst, de gemeente, e.d.) alsnog geheel of gedeeltelijk aan uw klachten is tegemoetgekomen, kunt u de Hoge Raad ook om een kostenveroordeling van het bestuursorgaan verzoeken. Dit verzoek om kostenveroordeling moet tegelijk met de intrekking van het beroep in cassatie worden gedaan.

Contactgegevens

Postadres van de Hoge Raad: Hoge Raad der Nederlanden Postbus 20303, 2500 EH Den Haag

Bezoekadres: Korte Voorhout 8, 2511 EK Den Haag

Tel (070) 361 13 11

Fax (070) 753 03 54

www.hogeraad.nl